

Notat om mulige budgetbesparelser på tilskud til frivillige foreninger

Formål

Formålet med notatet er at skabe viden om muligheder og konsekvenser for eventuelle budgetbesparelser på tilskud til frivillige foreninger. Notatet belyser medlemstilskud, øvrige puljetilskud og lokaletilskud til frivillige foreninger. Hillerød og Frederikssund kommuner er anvendt som benchmark ud fra at være sammenlignelige på socioøkonomiske forhold og indbyggertal.

Sammenfatning

Her følger en oversigt over mulige besparelser på tilskud til frivillige foreninger i budget 2023. I nedenstående analyse er baggrund og konsekvenser nærmere belyst. En besparelse vil samlet set være en serviceforringelse for foreningerne.

Tabel 1: Sammenfatning af mulige besparelser på tilskud til frivillige foreninger i budget 2023

	Nuværende budget	Reduceret budget	Mulig besparelse
Medlemstilskud, 10 / 20 procent	3.173.622 kr.	2.856.260 kr. / 2.538.898 kr.	317.362 kr. / 634.724 kr.
Øvrige puljer, 10 procent	2.205.996 kr.	1.985.396 kr.*	220.600 kr.*
Lokaletilskud, nedsat til 65 procent	1.081.162 kr.	840.573 kr.	240.589 kr.
Total	6.460.780 kr.	5.364.867 kr.**	1.095.913 kr.**

* Her er illustreret en besparelse på samlet set 10 procent på øvrige puljer. Se bemærkning om implementering af puljebesparelser i afsnittet herunder.

** I total mulig besparelse er der indregnet 20 procent reduktion i budget til medlemstilskud

Tabel 1 illustrerer, at det vil være muligt at skære i budgetrammen på både medlemstilskud, øvrige puljer og lokaletilskud.

Besparselsen på øvrige puljer er her sat til 10 procent. Hvis der vælges en besparelse på puljerne, anbefaler administrationen, at der fastsættes et beløb, og at idrætsrådet og fritidsrådet inddrages i, hvordan besparelsen skal implementeres. Det værende ved enten at skære enkelte puljer væk eller ved at fordele besparelsen over flere puljer.

Status

Status medlemstilskud

Medlemstilskud er et lovpligtigt tilskud til frivillige folkeoplysende foreninger, der tilbyder foreningsarbejde for børn og unge under 25 år. Folkeoplysningsloven regulerer ikke budgetrammen for tilskuddet, og rammen kan derfor ændres. Tabel 2 fremstiller budgetramme i 2022 for medlemstilskud per indbygger i henholdsvis Greve, Hillerød og Frederikssund kommuner.

Tabel 2: Budget 2022 for medlemstilskud per indbygger

	Indbyggertal per 01.01.2021	Budgetramme medlemstilskud 2022	Medlemstilskud per indbygger
Greve	50.514	3.107.738 kr.	61,52 kr.
Hillerød	51.528	1.513.000 kr.	29,36 kr.
Frederikssund	45.439	2.725.119 kr.*	59,97 kr.

* Samlet budget til medlems- og aktivitetstilskud på 3,6 mio. kr. fratrukket budget til uddannelse (i Greve Træner-, leder-, lærerkurser) og materialer (i Greve under puljerne), for at gøre budgettet sammenligneligt med Greve Kommune.

Status øvrige tilskud

Ligesom medlemstilskud, så er der også meget forskellige vilkår og rammer for øvrige tilskud til foreninger i kommunerne. Der er kun et lovkrav om at have en udviklingspulje, og dette er i Greve opfyldt via idræts- og fritidspuljerne. Der er ikke lovkrav om beløbsstørrelse.

I Greve Kommune har vi følgende øvrige puljer, som foreningerne kan søge.

Tabel 3: Oversigt over øvrige puljer til frivillige foreninger i Greve Kommune, budget 2022 uden positiv listemoms

	Partnerskaber	Idræts- og fritidspuljerne (inkl. talent/elite)	Træner-, leder-, lærerkurser	Total budget øvrige puljer
--	----------------------	--	-------------------------------------	-----------------------------------

Greve	368.546 kr.	1.617.656 kr.	173.998 kr.	2.160.200 kr.
--------------	-------------	---------------	-------------	---------------

I Frederikssund og Hillerød er der også øvrige puljer at søge for frivillige foreninger. I Frederikssund er der budgetteret med tilskud til idræts- og spejderfaciliteter, uddannelse, materialer og en initiativpulje. I Hillerød har de en idrætspulje, bevæg dig for livet pulje, materialepulje, eliteidrætspulje, tilskud til træner, leder og læreruddannelse samt pulje til fritidspas. Tabel 3 fremstiller budget for øvrige puljer per indbygger i henholdsvis Greve, Hillerød og Frederikssund kommuner.

Tabel 4: Budget 2022 for øvrige puljer per indbygger

	Indbyggertal per 01.01.2021	Budgetramme øvrige puljer 2022	Budget øvrige puljer per indbygger
Greve	50.514	2.160.200 kr.	42,76 kr.
Hillerød	51.528	1.380.000 kr.	26,78 kr.
Frederikssund	45.439	2.974.881 kr.	65,47 kr.

Status lokaletilskud

Jævnfør Folkeoplysningsloven § 25 kan godkendte folkeoplysende foreninger søge om tilskud til egne eller lejede lokaler. Det er Kultur- og Fritidsudvalget, der godkender ansøgningen. Tilskuddet er lovpligtigt, hvis der ikke kan stilles egnede kommunale lokaler til rådighed. Der skal jævnfør loven ydes mindst 65 procent tilskud til lokaler og driftsudgifter til folkeoplysende foreninger. I Greve Kommune gives lokaletilskud, der kan dække op til 91 procent af driftsudgifterne, og for rideklubber kan lokaletilskuddet dække op til 75 procent af driftsudgifterne. Tilskuddet nedjusteres efter antal aktiviteter for medlemmer over 25 år.

Tabel 5: Status lokaletilskud udbetalt 2022 (eksklusiv positiv listemoms)

	Lokaletilskud 91% 8 foreninger	Lokaletilskud 75% 3 rideklubber	Total lokaletilskud
Udbetalt lokaletilskud 2022	528.807 kr.	374.977 kr.	903.784 kr.

Budgetramme 2022 med plads til udsving i drift og aktiviteter			1.058.717 kr.
--	--	--	---------------

Budgettet til lokaletilskud i 2022 er på 1.058.717 kr. Det vil sige, at kun 85,37 procent af budgetrammen er anvendt. Det skyldes, at tilskuddet udregnes på baggrund af aktuelle driftsudgifter i tilskudsåret, og det kan variere fra år til år.

Tidsplan/proces

Alle ovenstående tilskud udbetales en gang årligt efter fast årshjul. En eventuel budgetreduktion vil kunne effektueres fra 2023. Ansøgninger til idræts- og fritidspuljerne behandles dog i november i indeværende år, hvorfor budgetrammen skal være kendt på dette tidspunkt.

Udfordringer

Udfordringer medlemstilskud

Det varierer meget, hvordan medlemstilskud er skruet sammen i forskellige kommuner. Nogle kommuner giver et lavt medlemstilskud, og har i stedet politisk besluttet flere øremærkede puljer. I Frederikssund har man for eksempel et samlet budget til medlems- og aktivitetstilskud med en helt anden ansøgningsprocedure end i Greve. Her er det en kombination af "frit" medlemstilskud per aktivt medlem og et aktivitetstilskud, der kræver bilag og dokumentation på udgifter. I tabel 2 er budgetrammen forsøgt gjort sammenlignelig med Greve, da budget til uddannelse og materialer er fratrukket, fordi de i Greve tilbydes i andre puljer. Men selvom budgetrammen per indbygger i Frederikssund ligger på samme niveau som i Greve, så er der altså flere krav for dokumentation fra foreningerne i Frederikssund.

Udfordringer øvrige tilskud

De øvrige puljer understøtter udviklingstiltag i foreningerne, der i sidste ende kommer borgere i Greve Kommune til gavn. Ved at skære i øvrige puljer vil der dermed være færre kommunalt støttede udviklingstiltag i foreningerne.

Der bør være en opmærksomhed på budgetrammen for de enkelte puljer. Ansøgningsarbejdet for de frivillige foreninger skal stå lig med udbyttet. Puljen til træner-, leder- og lærerkurser i Greve Kommune er for eksempel 173.998 kr. (2022 niveau), og puljen har udløst en bevillingsprocent på gennemsnitlig 54,58 procent over de sidste tre år. Foreninger kan på den baggrund ikke regne med at få deres udgifter til uddannelse dækket fuldt ud, hvilket kan resultere i, at nogle foreninger vælger ikke at uddanne deres frivillige, med mindre foreningen selv kan finansiere udgiften. Det kan derfor overvejes, om en

reduktion på alle puljer er gavnlig, eller om det i stedet vil give mening at prioritere mellem puljerne.

Udfordringer lokaletilskud

Det er i forhold til budgetlægning en udfordring, at udbetaling af lokaletilskud sker på baggrund af aktuelle driftsudgifter og aktivitetstimer i tilskudsåret. Lokaletilskuddet har de sidste tre år ligget indenfor budgetrammen. Budgetrammen er sat relativt højt, så der er plads til udsving i drift og aktivitetstimer. Der ses i øjeblikket kraftige prisstigninger på forbrugsudgifter, hvorfor denne margin til budgettet må anses som endnu mere væsentlig i de kommende år.

I Greve Kommune gives der tilskud til 91 procent af driftsudgifter fratrukket aktivitetstimer for foreningsmedlemmer over 25 år. Det betyder, at der kun ydes lokaletilskud til foreningsaktiviteter målrettet medlemmer under 25 år. I praksis betyder det, at en forening som Greve Roklub med en årlig driftsudgift på 54.140 kr. i 2021 kun får lokaletilskud på 3.391 kr., da de fleste af deres aktiviteter er for medlemmer over 25 år.

Delresultater/-konklusioner

Delresultater/-konklusioner medlemstilskud

Det er muligt at reducere budgetrammen til medlemstilskud. Tabel 2 viser, at vi i Greve Kommune ligger på niveau med Frederikssund Kommune, men at Greve Kommune har et dobbelt så højt medlemstilskud per indbygger set i forhold til Hillerød. En reduktion på 10 procent af 2023 budget vil jævnfør tabel 6 give et medlemstilskud på 56,54 kr. per indbygger. Selvom Greve i så fald vil ligge lidt under Frederikssund, så skal det bemærkes, at det fulde budget til medlemstilskud i Greve Kommune er uden krav om bilag eller dokumentation for specifikke udgifter. Tilskuddet må derfor fortsat vurderes at være et højt serviceniveau sammenlignet med både Hillerød og Frederikssund.

Budgetrammen fordeles med en fordelingsnøgle per medlem i foreningerne. En reduktion af budgettet vil derfor give en lavere takst per medlem, men besparelsen vil fordele sig jævnt over alle foreninger. Det vil også være muligt at reducere budgetrammen yderligere, eftersom der ikke er nogen lovbestemt sats for tilskuddet. I tabel 6 er der også vist en reduktion på 20 procent.

Det er i øvrigt jævnfør loven også muligt at yde tilskud til medlemmer over 25 år. Det er dog efter administrationens kendskab til andre kommuner ikke en udbredt praksis.

Tabel 6: Medlemstilskud per indbygger, budget 2023, med budgetreduktion på 10 og 20 procent

	Indbyggertal per 01.01.2021	Reduceret budgetramme 2023 på 10 og 20 procent	Medlemstilskud per indbygger	Besparelse i kr.
Greve	50.514	2.856.260 kr.	56,54 kr.	317.362 kr.
Greve	50.514	2.538.898 kr.	50,26 kr.	634.724 kr.

Delresultater/-konklusioner øvrige tilskud

Det er muligt at reducere budgetrammen til øvrige tilskud. En reduktion af øvrige tilskud til foreninger vil formentlig betyde færre udviklingstiltag, og det kan antages, at det vil blive mindre attraktivt at være frivillig i kommunen, hvis der ikke opleves kommunal støtte. Samtidig bør der tages højde for puljernes størrelse, og det bør vurderes, om en prioritering imellem puljerne vil være bedre end en fast besparelse fordelt på alle puljer. Administrationen anbefaler, at Idræts- og Fritidsrådene inddrages i implementeringen af en eventuel reduktion af budgetrammen til øvrige tilskud.

Delresultater/-konklusioner lokaletilskud

Det er muligt at ændre modellen for udbetaling af lokaletilskud. Hvis man i Greve Kommune vælger at yde lokaletilskud efter lovens minimumskrav, kan tilskudsprocenten nedsættes til 65 procent. I tabel 7 fremstilles lokaletilskud for 2022, hvor tilskudsprocenten er nedsat til lovens minimumskrav, men hvor budgettet fortsat indeholder en nødvendig ramme til udsving i drift og aktiviteter.

Tabel 7: 2022 scenarie med lokaletilskud på 65 procent for både foreninger og rideklubber (eksklusiv positiv listemoms)

	Lokaletilskud 65% 8 foreninger	Lokaletilskud 65% 3 rideklubber	Total lokaletilskud nedsat til 65 %
Lokaletilskud på 65 procent i 2022	377.720 kr.	324.980 kr.	702.700 kr.
Budgetramme 2022 med plads til udsving i drift og aktiviteter			823.123 kr.

En nedsættelse af tilskudsprocenten til lovens minimumskrav på 65 procent ville i 2022 betyde en besparelse på 201.084 kr. i faktiske udgifter. Hvis der skal være den samme luft i

forholdet mellem forbrug og budgetramme som i 2021, vil en reduktion til 65 procent betyde en mulig reduktion af budgettet med 22,25 procent.

Med et budget i 2023 på 1.081.162 kr. vil det betyde en mulig besparelse på **240.589 kr.**

Det vil få størst betydning for de foreninger, der har store driftsudgifter og mange aktiviteter for medlemmer under 25 år. Det er i særlig grad gældende for Sejlklubben Køge Bugt (ville i 2022 miste ca. 57.000 kr.) og Greve Karate (ville i 2022 miste ca. 85.000 kr.). Det skal ses i lyset af, at Sejlklubben Køge Bugt ikke kan tilbydes kommunale lokaler.